

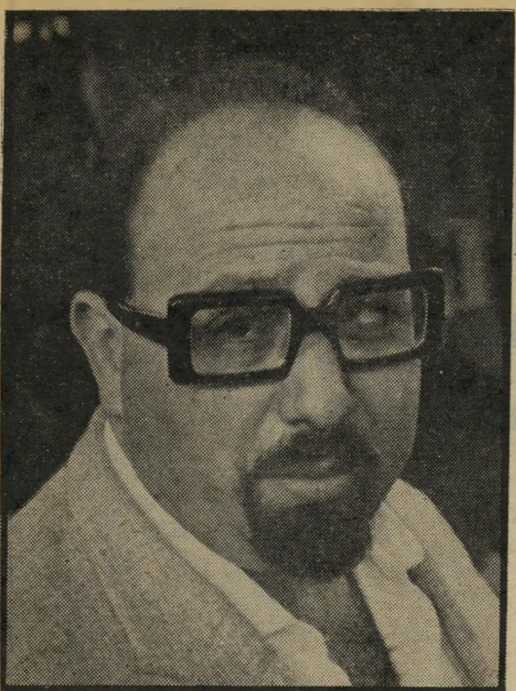
מיהו נאצי?

העיתונות הישראלית מלאה בפאשיזם. 33 שנים אחרי שרוב אומות העולם עיכלו את זוועת המייסטר המטורף, והגיעו למסקנות סוציולוגיות — שלא תמיד יישמו במעשיהן — המאפשרות למתנגדי-הטירוף לפעול נגד תחילת הפאשיזם הממלכתי, בלי היסטריה וללא תסביכי-פחד.

העם הישראלי לא השכיל לעשות את הדרך הקשה. ניתן לומר — משום שהעם היהודי, שהוא מקורה של האומה אשר בישראל, סבל יותר מכל אומה אחרת בעולם מן הנאציזם. אולם זוהי, לצערי, אגדה: העם הרוסי איבד בין 25 ל-30 מיליון נפש, וההרס הפיסי ברוסיה-הרבתי היה דומה מאוד להרס הפיסי של "ירי" שלנים, ודלי-טא, "יתר-על-כן, האומה הפולנית, כדי לתת רק דוגמה אחת, לא קיבלה את הפיצוי של עצמאות-אמת וממלכתיות טוטאלית אשר היהודים זכו בהן כשהוקמה מדינת-ישראל.

האמת היא שדור-המחנות ייבא עימו לא רק את סיבות הקמתה של מדינה בעלת שלטון יהודי; דור האבות אף ייבא את תסביכיו הטיבעיים, ואת מחדיו שלא יימחו. כיום, דור הבנים השולט בחברה הישראלית, מבטא כאלו בדרך-הטבע לגבי הפאשיזם תפיסה שיש בה כדי להזיק יותר מכפי שיש בה להועיל לשיח-רוחנו ממחדי-העתיד.

אומיני הדבר שכאנו קוראים את העיתונות העיב-רית. כל העיתונות העיברית, כולל הצברית-כביכול, כולל "העולם הזה", למשל.

כה חדים, עד שכל המספק עיסוק בתוספת עיזוד פסיכולוגי (טיפוח הגאווה הלאומית") יכול לגבור על אויביו. בגרמניה של שנות ה-1917-1914 לא ברור היה אם הניצחון יבוא ל"חומים" הפאשיסטים או ל"אדומים" הקומוניסטים. אבל ה"חומים" נהנו ממקור רות כספיים כימעט אינסופיים, כי בעלי-הון גרמניים (ורבים מחוץ לגרמניה) מימנו את פלוגות-הסעד; את מיפעלי-העיסוק האחרים של אדולף היטלר; ועל כן סיפקו ל"חומים" יתרון נכבד במאבקם עם המהפכנים הסוציאליסטים והקומוניסטים.

שלישית, נחוץ לדגירתו המוצלחת של החידק גם גורם נוסף, חשוב מכל: הפחד הרגשות ה"שליילים" — פחד, בושה, ייאוש, כאב, גיון — הם בתחילתית סולם-הרגשות האנושי. הם קיימים כשסתום-ביטחון, כדי שהמוח האנושי יהיה מסוגל לשאת מצבים קשים. אך בשעת פועלם משותף אותו חלק מן האורגאניזם הפועל בהיגיון. ככל שאתה מפחד יותר, גדולים יותר הסיכויים שלא תוכל להימלט מגורמי-פחדך.

בגרמניה הצטבר המשבר הכלכלי לטיפוח המובטלים על-ידי ה"שונר" של קבלני-הפאשיזם; ובאו וחברו הבושה הלאומית על, "כניעת רוסיה הבוגדנית" עם הפחד מפני העולם האויב הסובב את גרמניה להכחידה ומפני היהודי השטני המחבל בגרמניה, מבפנים.

הבמה היתה מוכנה, ומקושטת לפרוץ המגיפה.

עד כי אין סיכוי אחד למיליון שיעלה לשילטון, במערב. יתר על כן: כולם חברו נגדו ונלחמים בו — קומוניסטים, פאשיסטים, שמרנים וליברלים. ולא משום שהוא קיצוני אלא משום שהוא מפריע, מכניס בדרך לתוך הסדר, חופך את ההיטים במקום להכניס ריחוט חדש.

ההבדל בין נאצים לשמאל-חדש הוא רבגוני. נפשט אם נאמר שזוהו ההבדל בין סם מרעיל, המשתק, מכרסם וממית את המעיים, לבין סם משלשל, המכריח חלק ניכר מן הריקבון הבלתי-מעוכל להסתלק מן האורגאניזם — לאחר-כך מתנדף מעצמו. חידדי-הנאציזם הוא מהלח השמאלנות היא תהי' ליד ביולוגי טבעי ובריאי.

מי שחושב שבמקום זה אסיק את המסקנות המת-בקשות מניתוח זה לגבי המציאות בארץ — טועה. אלה מבין קוראיו שמבינים — לא צריכים ניקוד מלא; ואלה שדבק בהם תפחד, אינם מסוגלים להגיב בהיגיון. הם בדרך למחנה-הדובקים. ורק העתיד יגיד אם האורגאניזם שלהם די חזק כדי לעמוד מפני המגיפה.

לעומת זאת, הייתי רוצה לציין כיצד אף גורמים בריאים יחסית, גורמים שבפרספריה של המגיפה, נדבקים בסממניה החיצוניים. ואני מתכוון ל"העולם הזה". בגיליון 2052 של שבועון זה, מן ה-29.12.76, מתח אורי אבנרי בצורה ממש מזהירה את הצורה שבה יכולה משטנות להביא לשימוש בכלים פאשיסטיים, אף כשה-משתמשים בכלים אלה דמוקראטיים או שמאליים. תוך-כדי-כך נגרו אבנרי לתוך מערבולת-החולי שאותו הוא תוקף ומבקר.

כיצד עושה זאת אבנרי על-ידי תיאור ה"שמאלנים" כ"דומים לנאצים" בחיצוניותם, ובתחת-הדיבור שלהם; על-ידי טישטוש ההבדלים המהותיים בין סוציאליסטים, מאואיסטים, טרוצקיסטים, אנארכיסטים ועוד. על-ידי שירוטט המישוואה: נאציזם = שמאלנות. וכל זאת מדוע? משום הנטייה הישראלית המופרזת לראות את הנאציזם כמיקבלה לכל דיקטאטורה.

ההדיב-ברומים שהיו לי די וחותר צרות עם שמאלנים קיצוניים. שהדיב-ברומים שאני מתעצבן לא פחות מאבנרי מחוסר-רגרות של חלק מן השמאלנים הללו, באירופה, בישראל ובמרחב; שהדיב-ברומים שאני מת-עב את חנוסחה, "הגרוע ביותר הוא הטוב ביותר למהי-פכה" הרבה יותר מאבנרי עצמו. אלא שאיני מתעלם ממה שמצמיח את השמאלנות הקיצונית, כפי שאיני מתעלם ממה שמצמיח נאציזם. ואיני חושב שכל נער קיצוני במעיל-עור הוא נאצי, כפי שאיני חושב שכל מדכא, דיקטאטור ותליין המוניס הוא נאצי.

השמאל הקיצוני — והשמאל החדש האירופי בכלל — באו כתגובה על מצב של התאבנות. הם הופיעו כשהגיעו מים עד נפש, על-מנת לשבור את הכלים. זהו תפקידם, זוהי רוחם, זוהי גם נחיצותם הציבורית. השמאל החדש כה "קיצוני" וכה "מונותק מן השילטון"

אומה שאינה מסוגלת להצמיח שמאלנים מועילים עד תום, בחברה פאודאלית או דיקטאטורית אחרת, ובארדקיסטים באמת סופה כיליון. בחברה מרובדת אין השפעה ל"אנשי האתגר", הקוטסטטיירוס (Contestataires). משום כך אין חשיבות כה רבה לסרט כזה של היינריך בל, באירופה המערבית — ואם יש לו חשיבות זוהי חשיבות חיובית. כאן הסכנה היא מפני עיתונות דמוגוית, ריבודית, קיפאוןית, והסם המשלשל שב-סרט שחור-לבן, טוב-רע זה, חזק מאד.

בישראל, לעומת זאת, החברה כה קפואה בין כה וכה כה דומה — למשל — לחברה הבולגרית או הברא-זילאית, עד כי התקפה על העיתונות החופשית אינה התקפה על האכסל שפרינגרים שבישראל אלא על האור-רי אבנריים שבה. ומשום כך בא קיצמו המוצדק של חבוב של קתרינה בלוס. "העולם הזה" על סרט מעין זה — "הכבוד חבל שתוך-כדי-כך נתקעו היציו בצד המטרה הנכור נה, ופגעו במטרה מישנית, שהיא גם מטרתם של כל הפאשיסטים, הדיקטאטורים, "סתם" והשמרנים שב-עולמנו.

מקסים גילן, פאריס

משוריי גרמני דרך יערות הארדנים (הצרפתים סברו שיערות אלה אינם עיבריים לצבא). הגרמנים הצו את הנחר מאז צפונית לסדאן ועוצבות השריון שלהם התי-קדמו כמעט באין מפריע, כיוון שחלק אחד של הצבא הצרפתי היה בבלגיה, הרחק מזירת הקרבות המכרעת וחלק אחר הוג על קו מזינו בדרום, שם צפו הצרפתים התקפה. העוצבות הגרמניות התפצלו: חלק אחד נע לעבר התעלה וניתק את הכוחות בבלגיה מהצבא בדרום צרפת. חלק אחר נע במהירות לעבר פריז וכבשה ב-14 ביוני מצבה של צרפת הפך נואש.

ישראל עומדת כיום בפני בעיה הדומה לזו של שוער כדורגל בעת בעיטת "פנדל" — עליו לזנק לאחד הצדדים של השער, שבירר של שניה לפני הבעיטה. אם יקפוץ מוקדם מדי יבחין הבעוט בתנועתו ויסיט את הכדור לצידו השני של השער. אם יקפוץ מאוחר מדי, לא יספיק לעצור את הכדור. הבעיה היא שגם אם השוער קופץ בשניה הנכונה, אבל לפינה המנוגדת לזו שאליה נבעט הכדור, הרי שלא יצליח למנוע את השער. האם תצליח ישראל לבחור את העיתוי והצד הנכור ניס של השער?

יוסף הוז, ירושלים

במה בא הדבר על ביטויו! קודם כל, בשימוש מופרז, בלתי-מדעי, בלתי-היגיוני, בשם-התואר "נאצי". הנאציזם לא היה סתם עריצות ואף לא סתם מצב רוח שנוגד כתוצאה מן התבוסה הגרמנית של 1918 והמשבר הכלכלי שבא בעיקבותיה — למרות שאלה שימשו, כאילו, קרקע פוריה לצמיחת הנאציזם. הנא-ציזם היה נואש, קודם כל, מחלת-נפש חברתית, או מחלה חברתית ששורשיה בפסיכולוגיית-היחיד: תורה מדינית שכל משאביה מכוונים למוות, לכאב, לשלטון ללא-מימרים ובסופו של דבר, כפי שמלמדת אותנו ה"היסטוריה — להתאבדות.

מחלת-נפש זו מקורותיה בניכבי ההיסטוריה. ג'גייס חאן וטמריילין, המקימים פיראמדות של ראשי-אדם ומשמידים כל שאר בדרם, סבלו מן המחלה המכונה בימינו "נאציזם". דבקו בה, גם חוקרי-האינקוויזיציה בספרד, למרות שהיו בהם גם קנאים, "נורמאליים". ובתולדות עם ישראל דבק חידק זה ביהושע בן-נון, אשר המציא לעצמו אלוהים המצווה עליו להשמיד את כל עמי כנען.

לפני שיקום שבט של קוראים נזועים המקטרגים עלי על כי אני מאשים את עם ישראל בנאציזם יורשה לי להוסיף, כאן, שהמסקנה של המישטט שלעיל אינה ש"כולנו נאצים", אלא שהנאציזם הוא מחלת-נפש או-ניברסאלית, הבאה על ביטויה, בצורות שונות ובדרגים שונים, בכל מקום גיאוגראפי ובכל עידן היסטורי. אף אומה אינה פטורה מסכנה זו, אם התנ-אים הפסיכולוגיים והכלכליים ה"נכונים" מצטברים כדי לאפשר צמיחתה; אלא שגם אז אין החידק דבק תמיד בקרקע פורייה. ובגרמניה הוא מצא את התנאים החיסטוריים, והפסיכולוגיים המימרים כדי לאפשר צמיחת הנאציזם לממדים מיפלצתיים ממש. מה היו תנאים אלה? קודם כל, מסורת היסטורית המחייבת משמעת לאומית, כלומר — הסכמה למתרחש סביבך, בתנאי שהמתרחש מכוון לממלעה; דבר שמצידו מביא לחוסר-יכולת הדור הצעיר לסטור על פני הישן, שעה שזה מסתייד.

שנית, משבר כלכלי שבו הרעב והפחד מפני הרעב

מצפון תפתח הרעה

רשימה זו מציגה את מהלכו האפשרי של ה"מחדל" תבא, אליו עשויה ישראל להיקלע בימים אלה.

הסורים "נכנסים" לדרום לבנון. ישראל רואה בכך איום לבטחונה ובהתאם למדיניותה המוצהרת תוקפת את הסורים בדרום לבנון. הסורים נסוגים והישראלים מתקדמים במהירות לאורך החוף הלבנוני ומעמיקים את חזירתם ללבנון. כמובן שצבאות מצרים וסוריה נכנסים לכוננות עליונה. כתוצאה מכך מרכזת ישראל את כוחותיה, שאינם עסוקים בלחימה בלבנון, ברמת-הגולן ומידבר סיני כדי לקדם פני התקפה מצרית-סורית בגזירות אלה. ואז תוקפים הסורים בעזרת הירדנים דרך בקעת הירדן בציר ייחיו — ירושלים בד בד עם המצ-רים, התוקפים בסיני.

צה"ל בחלקו נמצא הרחק בצפון, בעומק לבנון, ואינו יכול להגיע לפני שהקרב מוכרע. חלק נוסף של הכח הישראלי עסוק בלחימה במצרים וגם הוא רחוק מדי מכדי להגיע בזמן כדי להגן על ירושלים. שארית הצבא הישראלי המגינה על ביצורי רמת-הגולן היא סטאטית